

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal sub îngrădirea Dnui Revizor școlar

MARIAN SAȘU.

Abonament :

120 lei pe an pentru membrii corpului didactic.
Iar pentru comitele școlare și paritc. 150 lei.
Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Inserțiuni și reclame

se publică după tarif. — Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr 3 lei.

Învățământul educativ în școala primară.

— Conferință ținută în Sebeș la 6 Februarie a. c. cu prilejul intrării învățătorilor din respectiva circumscripție școlară.

Curentele pedagogice contemporane devin tot mai impulsive, școala nouă se accentuează tot mai mult, totuși o chestiune de ordin general pare a nu fi la înălțimea ce i-se cuvine, este chestiunea educației. S'a vorbit de mult timp despre educație, dar s'a făcut prea puțin, ba chiar și în zilele noastre, când ne dăm bine seamă de școala activă, și ne pretindem, că am ajuns la o oareșcare perfecțiune și totuși putem constata cu oareșcare durere, că educația nu-și manifestă puterile în senzul dorit.

Școala veche era mai mult instructivă, ce-a nouă mai mult educativă. Instrucție însă este mult mai puțin decât educație.

Educația are ca scop modelarea tuturor facultăților sufletești, deci un scop formal, pe câtă vreme instrucția se mărginește la scopul material.

Să nu uităm niciodată că educația este doar aceea, care mărește doza de putere sufletească și prescurtează timpul de pregătire pentru viață.

Ce-l mai bun document că școala trecutului n'a fost educativă este faptul că tineretului de azi i-se atribuie atâtea cauze ca lipsă de educație. Și intradevăr școala trecutului nu și-a dat întreg oboul său de educație și nici școala prezentului pare a nu face prea mult, căci cine n'a văzut și azi o mulțime de băieți chiar de școală cu fel și fel de apucături, iar școala rămâne ca un obiect aparte, fără să se sbuciume prea mult pentru îndreptarea răului.

S'ar putea spune că două cauze sunt cari împiedică educația

și anume : influențele mediului și instinctele. Influențele mediului preschimba însă în măsura în care poporul va primi o cultură cât mai eficace

Instinctele nu se vor putea canaliza, decât numai în măsura în care educația își va face datoria cât mai cu folos.

Dacă ne gândim la originea instinctelor, vedem, că acestea au devenit prin obicei.

Obiceiul este o proprietate a materiei. Și creerul nostru se poate obișnui. Dacă creerul nostru nu ar fi în stare să se obișnuiască, atunci toată educația și toată școala n'ar avea nici un rost.

Toate instinctele atât la animale cât și la om s'au format prin obicei. Un obicei dacă se moștenește de mai multe generații să transformă în instinct. Prin obicei mișcările noastre devin inconștiente sau mecanice și cheltuim tot mai puțină atenție.

Factorul empiric al activității acesteia este primul factor al voinței noastre. Deci vedem ce importanță mare are obiceiul pentru educație. Cred, că cu toții suntem convinși de rolul pe care-l joacă voința în educație, precum și de rezultatele lui binefăcătoare.

Ce este educația ? Educația este influența metodică exercitată de părinți și pedagog asupra copilului.

Prin influența metodică înțelegem schimbarea ce o facem copilului în fiecare oră, atât în clasă, cât și în afară de clasă spre al face să înțeleagă. Deci fiecare copil are nevoie de educație. Ce-a mai dreaptă teorie în această chestiune mi-se pare a relativiştilor, care spun că educația nu poate influența asupra tuturor copiilor la fel, deci trebuie să ținem seamă de puterile sufletești. Așa dară influența educației depinde de puterile sufletești cu care se naște copilul.

Ce urmărește educația ? La această întrebare s'a răspuns de unii pedagogii în felul următor : În școală trebuie să facem din copil un om perfect. Cum adevă ? Apoi să căutăm unde trăiește copilul.

Copilul trăiește în societate, deci ce vom căuta noi ? Vom căuta, ca din copil să facem un om să poată trăi în societate atât spre fericirea lui, cât și spre a societății. La școală vom căuta să schimbăm pe cât posibil caracterele rele ale copilului, transformându-le în caractere bune. Iată scopul pe care-l urmărește educația.

Sunt două mijloace ale educației și anume ; unul de ordin fizic și altul de ordin psihic. Când un copil de ex. se învață să lucreze numai de frică, acel copil își pierde simțul onoarei. Bătăia degradează pe copil, ba nu atinge în nici un caz sufletul, ci numai trupul. Iată deci un mijloc fizic, care trebuie eliminat din educație. Bătăia este un mijloc de educație numai la animale, și acest mijloc de educație la animale nu se mai numește educație ci dresaj.

Dresajul se atinge numai de fizic, și nici decum de suflet. Pe când adevărata educație se adresează sufletului și nici decum trupului.

Mijloacele fizice nu sunt pedagogice și în acelaș timp nici psihologice. Deci în interesul unei cât mai bune educații, vom căuta să întrebuițăm numai mijloace psihologice.

Să vedem unele din aceste mijloace psihologice. Fiecare copil se crede, că și el este ceva, adică are simțul onoarei. Inșă nu la toți este dezvoltat simțul onoarei la fel, deci noi vom căută să dezvoltăm cât mai mult acest simț. Iar pentru ca să facem apel la simțul onoarei, trebuie să te faci iubit în fața copilului. Acest simț se poate dezvolta foarte mult prin laude. Alt mijloc psihologic este curiozitatea. Fiecare copil are simțul de curiozitate din naștere. Explicând copilului și povestindu-i îl facem să ne imiteze. Sunt mai multe feluri de mijloace psihice.

Un mijloc psihic și care trebuie dezvoltat cât mai mult posibil, este sociabilitatea. Copilului îi place foarte mult să fie în societate, să fie încojurat de altă lume. După cum spun bătrânii, copilul e mai mult o ființă sociabilă. Sunt însă și unii copii, cari n'au simțul acesta de sociabilitate.

Acestia dacă de exemplu îi areștăm, îi lăsăm singuri, pentru ei nu este o pedeapsă aceasta, ei sunt obișnuiți singuri, pe când un copil care e sociabil, pentru acel copil este pedeapsa cea mai mare.

Un mijloc foarte important, care privește direct pe învățator este mijlocul de autoritate. Știm cu toții ce înseamnă autoritate. Totuși să luăm un exemplu: Intra un învățator în clasă; elevii toți tremură pentru că el e prea sever. Ei bine, aceasta nu este adevărata autoritate, ci se numește autoritate despotică. Dacă o vrem să căpătăm o autoritate în fața copilului, prima grijă e să găsim un mijloc spre a face pe copil se ne asculte; dar nu prin bătae, ci prin cuvinte frumoase, pentru ca copilul să vadă, că învață ceva dela învățator. Un pedagog trebuie să fie totdeauna iubitor față de copii, pentru ca tot ceiace face copilul să facă din iubire.

Mă gândesc cu drag la un citat auzit dela profesorul meu de pedagogie, prin care spunea. „Nu se poate lucra adânc, decât numai prin sentimente, iar sentimentele nu se predau ci se transmit, deci trebuie să le ai tu educatorule înainte.”

Frumos exemplu: Mă mai gândesc apoi la vorbele aceluiași profesor la o lecție de Pedagogie, când zicea: Creierul copilului este foarte plastic, îi poți da ori ce formă dorești, tot ceia-ce'i trece prin simțuri lasă o urmă adâncă în creier, deci totdeauna să fiți cu gândul, fața limpede și veseli, ca nu cumva să-i infiltrați idei și momente nepotrivite educației, pentru că cum este învățatoru așa și copii.

Noi nu dorim a face din copii oameni cu așa zisele toane

... Copilului, trebuie să-i dăm atenție, căci dacă îi dăm atenție însemnează că-l ascultăm, deci contribuim la consolidarea sentimentului de demnitate.

Trebuie să ne purtăm cu copilul în așa fel, ca el să simtă, că are nevoie de noi. Mai sunt unele principii generale care trebuie să călăuzească pe orice pedagog și anume:

Invățământul trebuie să urmească atât puterile trupești cât și cele sufletești ale copilului, pentru a putea fi educativ. Iar tot ceiace învață copilul să fie bine legat de sufletul lui, și să fie bazat pe ceiace spune.

Invățământul temeinic depinde de creer și voință.

Am văzut deci unele din multele mijloace ale educației, să vedem însă de câte feluri este educația. Educația este de trei feluri: fizică, morală și intelectuală. Prin educația fizică urmărim sănătatea copilului, agerimea și istețimea lui. Energia sufletească este în strânsă legătură cu corpul.

Ne este prea cunoscut perceptul: Suflet sănătos în corp sănătos. Curățenia este primul mijloc igienic de-a ține corpul sănătos. Curățenia are două laturi, fizică și morală. Acel care e curat la trup, e curat și la suflet.

Alt mijloc de educație fizică sunt exercițiile fizice despre a căror însemnătate nu mai vorbim. Al doilea fel de educație este cea morală. Prin educația morală urmărim puterea voinței... sau mai bine zis, urmărim formarea caracterului copilului, care formare o numim personalitate.

Prin educație dorim a face oameni de caracter. Ce-a mai mare piedică însă este minciuna și flecăreala. Omul de caracter este omul care are o voință puternică și care voință este îndreptată totdeauna în aceeași direcție.

Caracterul are doi factori mai însemnați: forța și direcția.

Educația morală este aceia care se ocupă cu faptele noastre. Știm că la caracter sunt două direcții, direcția care depinde de sănătatea minții și de ideile pe care le avem noi în cap. Întâiu, pe copil trebuie să-l deprindem să lucreze, iar în al doilea rând trebuie să îi facem o minte sănătoasă, totodator și idei sănătoase.

Copilul trebuie să fie folositor prin faptele sale atât lui, cât și societății. Deci faptele copilului sunt îndreptate în două direcții, direcția individuală și socială. Vom căuta atunci, că în același timp, individul să fie folositor și lui și societății.

Cu cât cineva folosește la mai mulți oameni prin faptele sale, cu atât acest om este superior din punct de vedere moral. Trebuie, deci să deprindem pe copil să se gândească și la el, dar mai mult la alții, pentru a fi superior.

Nu-i destul direcția ce trebuie să aibă un individ, ci și îndemnul sau forța sufletului nostru, care să ne poată determina numai fapte bune. O forță fără direcție înseamnă cu capriciu.

În interesul unei cât mai bune educați să vedem care este deosebirea între un copil rău și altul bun.

Un copil rău se caracterizează după următoarele acte: ca injurăturile, distrugerea, chinuirea, răsbunarea, ambiția, batjocura, minciuna, furtul, lacomia, încăpățănarea și o mulțime altele de o mai mică importanță. Copilul rău este cel liber, el face tot ce-i vine în minte. El nu se abține delă nimic.

Copilul bun însă este acela ce se abține, adică are stăpânirea de sine.

Dece copii răi strică pe cei buni și cei buni nu pot îndrepta pe cei răi? Știm că un copil imitează numai ceiace vede văzând manifestările unui copil rău începe să-l imiteze, pentru că pentru el sunt lucruri noi. Pe când cel rău chiar dacă vede pe cel bun abținându-se nu poate să-l imite; căci n'are acel, ceva ce se petrece în copilul bun. Copilul rău se manifestă în exterior, iar cel bun în interior, și e mai greu de imitat ceiace nu se vede manifestându-se.

Întotdeauna lucrurile rele sunt mai ușor de imitat.

Sunt o mulțime de chestiuni de altfel, care ar trebui repetate și aplicate cu toată vigoarea.

Iată dar care este adevăratul scop al educației, prepararea pentru mai târziu. Căci Școala nu valorează decât atunci când prepară pentru viață spune Binet, și orice învățământ de vorbe este zadarnic, căci viața nu este o vorbă.

S'ar putea pune întrebarea atunci, cum trebuie să se facă învățământul educativ, căci cartea și vorbăria nu le poate nimeni înlătura. Fiecare lecție are însă un scop iar școala activă ne spune că pentru-ca învățământul să fie activ să se pornească delă ideie la faptă, copii și învățătorii să aplice ceiace citesc, căci numai atunci vom putea fi adevărații educatori, și ne vom simți fericiți când ne-am întoarce privirea asupra roadelor munci noastre, iar urmașii ne vor preaslăvii ca pe niște eroi, care și-au făcut datoria.

Să nu uităm nici odată că noi învățătorii punem prima cărămidă la temeliea uriașei clădiri, care este educația poporului românesc. Iar poporul va fi așa cum îl vom forma noi. Să dorim deci o îndreptare a lucrurilor slabe de azi, să muncim, și scopul nostru va fi ajuns, căci înțelegerea și unirea face puterea.

Răchita la 4 Febr. 1926.

Raica Ioan.
inv.

Conferințele învățătorilor din Circumscripția Sebeș.

Dupăcum s'a anunțat în No. 5 al revistei noastre, învățătorii delă școalele primare de stat din Circumscripția Sebeș a fost convocată de către dl Revizor școlar *Marian Sasu* la o

conferință pe ziua de 6 Februarie a. c. Conferința aceasta a avut indoit scop: de o parte să se facă cunoștință între respectivul revizor școlar și noui săi învățători atașați de curând la județ, iar de altă parte să se dea prilej învățătorilor ca să discute în plen chestiuni privitoare la școală și trebuințele lor profesionale.

Conferința din cestiune, care s'a ținut la data fixată, s'a desfășurat pe lângă următorul program vast și interesant, întocmit de harnicul domn *Petru Chirca*, subrevizorul școlar de control al respectivei circumscripției școlare.

La orele fix 9 dimineata, dl inv. *Raica Ion*. din comuna *Răchita* își începe lecția sa practică cu elevii din clasa V primară. În cadrele unei piese de cetire, intitulată „*Paparudele*“, s'a predat după cele mai noi metode o admirabilă lecție, în care s'a arătat într'un mod plastic și intuitiv, cum are să se facă învățământul educativ.

După lecția aceasta, dl subrevizor Chirca salută și prezintă pe dl revizor Sasu învățătorilor prezenți. La salutul și ovațiile făcute răspunde dl revizor Sasu, care asigură pe învățători de tot sprijinul posibil întru îndeplinirea greii lor misiuni din ziua de astăzi.

Urmează apoi conferințele teoretice despre învățământul educativ ale dlor inv. *Raica Ion* și *Dobre Ion*. La sfârșitul acestora dl inv. *Duvlea Alexandru* face admirabile reflexii asupra celor susținute de către cei doi conferențieri.

După aceste urmează critica asupra lecției practice la care iau parte mai mulți inși, cari toți să unesc în definitiv în aceea, că lecția dlui inv. *Raica* a fost deplin succesă.

Un punct interesant la ordinea zilei a fost: „*Technica cetirii în școala primară*“, de dl inv. dir. *Zdrenghea Vasile* din comuna *Șebeșel*. Domniasa ni-a dat prețioase indicații, atât teoretic, cât și demonstrativ, cum se poate ajunge la un rezultat bun cu cetirea în clasă întâia primară. Tot despre aceasta problemă importantă a conferențiat și dl inv. dir. *Ordean Danil* din Pianul de jos.

Domnul inv. dir. *Bădilă Grigorie* a conferențiat despre „*Tovărășiile și Cooperativele școlare*“ prezentând și statutele, după care se conduce cooperativa școlară din comuna sa. În aceasta chestiunea importantă se pronunță și dl revizor Sasu, care e un mare cooperator. Dânsul propune să se aleagă o comisie de trei învățători pricepuți, cari se pregătească de urgență statutele tip după cari au se funcționeze aceste cooperative. Mai spune, că *Cooperativa Învățătorilor din județ*, care funcționează în Aiud de 2 ani, va putea prevedea toate școalele cu recușițele și manualele necesare, pe care le va vinde tuturor, cu cele mai moderate prețuri. Aceasta cooperativă e gata să deschidă o filială și în orașul Șebeș, de unde să se poată aproviziona apoi școlile din plasă. Propunerile aceste se primesc cu însuflețire.

Au mai conferențiat domnii învățători-directori *Simion Floca* și *Duplea Alexandru* despre „*Muzeele școlare*“.

Conferințele s'au, terminat la ora 1 $\frac{1}{2}$ d. a.

De închiere țin se mai amintesc, că conferințele aceste au decurs în cea mai perfectă ordine și disciplină. Toate discuțiile au fost serioase și demne. La ele au participat aproape toți învățătorii, — peste nouăzeci la număr.

Domnul revizor Sasu s'a exprimat, că a rămas deplin satisfăcut cu cele văzute și constatate. Succesul acesta frumos se poate atribui stăruinței și muncii neobosite, depusă de către dl subrevizor T. Chirca, secondat de harnicii săi învățători prelegători și conferențieri, amintiți mai sus.

Sirius

Correspondență.

La apelul apărut în „*Amicul Școalei*“, privitor la trimiterea abonamentului, am onoare a Vă așterne pe hârtie următoarele: Suntem cu toții pentru susținerea acestei reviste, care luminează îndreptează și se pronunță foarte demn, întru a arăta greșealele multora sisteme din organizația noastră școlară. Vedem că are sufletul unui om, care în situația de azi nu uită greutățile acelor alături de cari a muncit eri. Acest fapt ne încurajează, nealină furtuna sufletelor noastre și ne dă garanță, că alături de noi cei mulți mai stau și azi cățiva, cari n'au uitat pe colegii lor de eri.

Ne sângerează însă inima, când vedem că momentan, cum ar trebui, nu putem să-ne ajutăm „*Amicul*“. Dascălul român, din pacate, este supus azi unui sistem de a-și cerși și osteneală muncii sale. Leafa lui e la întâmplare, după înprejurări. Uitați de, ce. Deși am primit chitanța înainte de 20, totuși suntem amânați de pe o zi pe alta, fără a primi salariul. Acum suntem amânați pe luna Februarie, dar nu să știe ziua.

În spreanță însă că ziua acea nu va zăbovi mult, Vă rugăm nu socoliți nerăspunderea noastră la apel, ca o neglijență sau ca o reavoință, ci să-ne considerați ca călduroși sprijinitori al ei. La timpul său, ne vom face și noi datoria în modul cel mai conștient, fiind întotdeauna alături de cei ce lucrează în lumina adevărului și a dreptății.

Capâlna la 29 Ianuarie 1925.

Ioan Dobre. Inv. dir.

Partea oficială.

No. 459—1926.

Către Domnii Învățători din plasa Sebeș.

Vă aducem la cunoștință, că pentru intimpinarea multelor neplăceri împreunate cu ridicarea salarelor, cu avizul DVoastre obținut în ziua de 6 l. c. la Sebeș, pentru viitor, am luat următoarele dispozițiuni:

1. Fiecare domn învățător va semna actul ce se va circula în chestiunea aceasta, de către dl subrevizor de control *Petru Chirca*.

2. În baza autorizației obținute, dl subrevizor *Petru Chirca* va primi și va semna în fiecare lună toate chitanțele învățătorilor rurali din respectiva plasă.

3. Chitanțele se vor depune de către dl *Chirca* la percepția respectivă, de unde urmează apoi a se ridica de către cei în drept.

4. Ridicarea salarelor se va efectua între 20—30 a lunii. În răstimpul acesta cei în drept se vor prezenta la percepția din *Sebeș* și vor cere achitarea salarului lor.

Dacă cineva nu se poate prezenta personal la *Sebeș*, va putea să-și ridice salarul printr'o altă persoană de încredere, pe care însă va trebui să o provadă, cu autorizația necesară în scris. Din partea noastră recomandăm, să se însoțească colegii dela 3—4 școli mai apropiate și dintre dânșii să se delege pe rând cu ridicarea salarelor; prin aceasta s'ar cruța timpul, osteneala și cheltuielile.

5. În legătură cu aceste fiecare domn învățător va trimite cel mult până la 20 l. c. dlui subrevizor *Chirca* o adeverință extradată de Primăria comunală respectivă, prin care să se certifice achitarea dării către stat pe cel puțin 3 luni zile (*Ian.-Martie*). Adeverința aceasta se va trimite la fiecare trimestru, pentruca să nu se poată denega achitarea salarului pe motivul, că respectivul învățător nu ș'ar fi plătit dările către stat.

Cerem, ca domnii învățători să satisfacă întocmai acestor dispozițiuni și atunci îi vom asigura, că nu vor întâmpina atâtea greutăți și mizerii la ridicarea salarelor lor.

No. 3975—1925

II.

Către Direcțiunile școlilor primare de stat.

Urgităm trimiterea în termen de 8 zile a datelor cerute cu adresa noastră numărul de față și publicată în revista *Amicul școlii*. No. 1—1926.

Revizor școlar.
M. Sasu.